

Jacob Bisgaard-Maarup og Mille Bisgaard-Maarup
Rødegårdsvej 8C
3000 Helsingør
Danmark

Center for By Land og Vand

Natur Miljø og Klima
Stengade 59
3000 Helsingør

Cvr nr. 64 50 20 18
Dato 18. februar 2026
Sagsnr. 25/32132

Louise Buur

Naturmedarbejder
Tlf. 49 28 25 12
Mobil 29 25 33 18

www.helsingor.dk

Dispensation fra naturbeskyttelsesloven til naturpleje

Adresse: Rødegårdsvej 8C, 3000 Helsingør
Matrikel: 7k Horserød By, Tikøb

Kære Jakob og Mille.

Jacob Bisgaard-Maarup har på vegne af ejer Mille Bisgaard-Maarup søgt om dispensation til at lave naturpleje i den beskyttede mose på matr.nr. 7k Horserød By, Tikøb. Vi har nu truffet afgørelse i sagen.

Afgørelse

Vi meddeler dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til den ansøgte naturpleje i den beskyttede mose.

Naturplejen består i at rydde et mindre område af pilekrat og skrabe plantematerialet og overfladejorden af i et mindre område. De to områder på er ca. 250 m² og er vist på figur 2.

Dispensationen fra naturbeskyttelseslovens § 3 er givet efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2. Afgørelsen er truffet på følgende vilkår som skal følges.

Vilkår for dispensationen

Der er tilknyttet en række vilkår.

1. Pilekrattet i det røde felt på figur 2 må ryddes. Rydningen skal foregå i perioden fra 1. september til 1. marts. Dertil må der foretages en mindre udtynding af træer i den indre kant af mosen mod øst/nordøst, så det store pilekrat ikke breder sig ind i det lysåbne areal.
2. De træer der fældes skal fjernes fra mosen, og træerne må ikke flises inden for mosearealet.

3. Skrab i mosen skal foretages i perioden fra 1. september til 1. marts af hensyn til plante- og dyrelivet.
4. Der må maksimalt skrubes 40 cm jord af og kun inden for det blå markerede felt på kortet, også selvom det ikke kommer helt op til det nordlige område (figur 2).
5. Den afskrabede jord skal bortskaffes på lovlig vis. Det afskrabede materiale må ikke spredes ud i mosen eller i andre beskyttede naturtyper (naturbeskyttelseslovens § 3).

Vilkårene er stillet for at sikre, at mosen forbliver et godt levested for planter og dyr.

Baggrund og beskrivelse

Mosearealet er beliggende på flere matrikler og størrelsen er ca. 0,7 ha. Mosearealet blev senest besigtiget den 6. september 2023 og her blev den samlede naturtilstand vurderet til moderat (III).

I november 2018 gav kommunen dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at rydde og tynde ud i pilekrattet i mosen samt lave et skrab i den sydlige del af mosen på matriklen 7k Horserød By, Tikøb.

Du har den 14. december 2025 søgt om at foretage naturpleje i den midterste del og dele af den nordlige del af mosearealet på den samme matrikel. Mosearealet er beskyttet, og på figuren fornedes ses den gældende afgrænsning af beskyttelsen (figur 1).

Figur 1: Kort over mosen hvor den nuværende afgrænsning af den beskyttede mose er vist med brun skravering.

Du beskrev, at du ønsker at udføre et skrab i den midterste og den nordlige del af mosen. Derudover ønsker du at fælde nogle træer i den østlige del af arealet. Du vil efterlade nogle solitære træer af seljepil. Du ønsker at fjerne det næringsrige materiale og afgræsse arealet så dette kan fremme naturværdien på sigt og så nye arter kan etablere sig i mosen.

På figur 2 ses området, hvor overfladejorden må skrubes af. Området er ca. 250 m² og markeret med blå. Pilekrattet inden for det røde område må ryddedes, og området er ca. 250 m². Dertil må der foretages en mindre udtynding af træer i den indre kant af mosen mod øst/nordøst, så det store pilekrat ikke breder sig ind i det lysåbne areal.

Figur 2: Kort over området hvor overfladejorden må skrubes af markeret med blå. Området hvor der foretages rydning af pilekrat er markeret med rødt.

Naturbeskyttelseslovens § 3 og dispensation

Alle beskyttede naturtyper, der enkeltvis eller tilsammen er over 2500 m², er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Alle søer over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det er den aktuelle naturtilstand som er beskyttet.

Beskyttelsen betyder, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af naturtyperne, uden forudgående dispensation fra Helsingør Kommune. Tilstandsændringer omfatter blandt andet ændringer som følge af byggeri, fældning, omlægning, sprøjtning, oprensning, gødskning, afbrænding, anlæg, større maskinelle rydninger, nye plejemetoder mm. Praksis er restriktiv og omfatter selv små ændringer. Naturbeskyttelseslovens § 3 er en forbudsbestemmelse, der skal være med til at sikre de beskyttede naturtyper her. Beskyttelsen har afgørende betydning for den biologiske mangfoldighed og landskabelige variation.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 kan der kun i særlige tilfælde gives dispensation. Projekter der opnår dispensation kan for eksempel være naturforbedrende tiltag eller samfundsmæssige interesser.

Besigtigelse

Vi besøgte sammen med Jacob Bisgaard-Maarup den 23. september 2025 den beskyttede mose som delvist er beliggende på matrikel 7k Horserød By, Tikøb.

Vi så, at den nordlige del af mosen er domineret af høj vegetation så som lyse-siv, tagrør, butbladet skræppe og pil bl.a. gråpil og seljepil (se figur 3).

Figur 3: Foto af vegetationen i den nordlige del af arealet som er beliggende på matriklen.

Vi så at den midterste del af mosen er domineret af høj vegetation såsom lyse-siv, stor nælde, lådden dueurt og butbladet skræppe (se figur 4).

Figur 4: Foto af vegetationen i den midterste af arealet som er beliggende på matriklen.

Den sydlige del af mosen er meget lyseåben og i denne del af området blev der tidligere foretaget et skrab af overfaldejorden i 2019 (se figur 5). I den sydlige del af mosen så vi bl.a. gul iris (*), lyse-siv, gåsepotentil og star *sp.* Vi så også to-frøet vikke, kær-snerre (*) og mos i denne del. * angiver at der er tale om en stjerneart, og denne art er positiv for naturtypen.

Figur 5: Foto af vegetationen i den sydlige del af mosen som er beliggende på matriklen.

Vi så en stor forekomst af gul iris ved kanten af renden (se figur 6). Renden, som løber i midten af mosen er på nuværende tidspunkt tørret ud. Vi så også nogle mellemstore egtræer ved kanten af renden.

Figur 6: Foto af renden hvor der findes en stor forekomst af gul iris.

Vurdering og begrundelse

Mosen er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det fremgår af vejledning om naturbeskyttelsesloven at foranstaltninger, der rækker ud over almindelig pleje af områdets hidtidige tilstand, kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3, selv om de tager sigte på at forbedre naturtilstanden.

Vi vurderer, at den ansøgte naturpleje i form af rydning af pilekrat og et skrab af overfladejord og plantemateriale i mosen kræver en dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3.

Store dele af mosen er stærkt tilgroet med gråpil samt seljepil, og mange steder er pilekrattet så tæt at der ikke kommer lys til bunden i den centrale del af mosen. Vi vurderer derfor at det vil være naturforbedrende for mosen at rydde en del af pilekrattet i øst, da lysindfaldet øges de steder hvor der forekommer lyseåben vegetation. Rydning af pilekrat foretages i et afgrænset område på ca. 250 m² som vist på figur 2. Der må fjernes enkelte træer i den indre kant af mosen, så det store pilekrat ikke breder sig ind i det lysåbne areal.

Vi vurderer på baggrund af besigtigelsen i 2025, at det foretagne skrab har fjernet den næringsrige jord i den sydlige del af mosen på matriklen. Dette indgreb har givet en mere næringsfattig og våd tilstand, hvor flere forskellige mosearter som gul iris, gåsepotentil og kær-snerre forekommer. Vi vurderer derfor, at et indgreb med at foretage et skrab af overfladejord og plantemateriale nord for det allerede afskrabede areal vil kunne forbedre mosens naturtilstand i den midterste del af mosearealet på matriklen. Ved at skrabe den næringsrige jord og plantematerialet væk fra mosen skabes nye betingelser, så der kan udvikles en mere diverse mosevegetation i det afskrabede felt. Visse mosearter har meget svært ved at etablere sig i områder med mere konkurrencedygtige arter, der kan skygge dem væk. Når den næringsrige jord fjernes, giver det en mere næringsfattig tilstand, hvor flere forskellige arter kan vokse og leve på sigt. Vi vurderer, at den midterste del af arealet med den høje vegetation af lyse-siv, stor nælde, butbladet skræppe og lådden dueurt vil kunne få gavn af, at der foretages et skrab af plantematerialet. Ansøger har gennem flere år taget slæt på dele af arealet uden at det har haft den ønskede effekt. Lådden dueurt og stor nælde er problemarter for naturtypen moser, så vi vurderer at det vil være en fordel at fjerne den næringsrige jord og plantemateriale. Arealet, hvor skrabet skal foretages, udgør ca. 250 m².

Desuden er det vores vurdering, at skrabet ikke vil medføre en negativ forrykning af mosens samlede naturtilstand, da der er tale om et indgreb som har en naturforbedrende effekt på mosen. Vi vurderer, at mosen stadig fastholdes som mose på trods af indgrebet med skrabet, da det kun er en mindre del af mosearealet, hvor skrabet foretages (ca. 4 % af det samlede areal). Vi har lagt vægt på at skrabet udføres i perioden fra 1. september til 1. marts. Arealet er også et meget næringspåvirkede område, med få arter, der alle er almindelige. I en kort periode efter indgrebet vil arealet være bart, men moseplanter som f.eks. gul iris, gåsepotentil og kær-snerre forventes på sigt at indfinde på arealet. Vilkåret om at der maksimalt må skrubes 40 cm jord af i det afgrænset område er stillet for at sikre, at skrabet ikke bliver så dybt og stort at en del af mosen erstattes med naturtypen sø. I vejledningen til naturbeskyttelsesloven fremgår det at en naturtype ikke må erstattes med en anden, og det er derfor vigtigt at naturtypens tilstand som mose bevares.

Samlet set vurderer vi, at projektet er en naturforbedrende effekt på mosen, hvilket er en særlig omstændighed der begrundes, at der kan meddeles dispensation til at lave naturpleje i mosen.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område er N131 Gurre Sø som ligger ca. 700 meter mod vest. Udpegningsgrundlaget for N131 (H115) ses i tabellen nedenfor.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 115		
Naturtyper:	Lobeliesø (3110)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Grøn buxbaumia (1386)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Lobeliesø (3110) er ikke tilstede i habitatområde H115. Den nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Der er tale om en meget afgrænset fysisk ændring i en mose som ligger ca. 700 meter væk fra Natura 2000-området. Mosen har ingen tilknytning til det pågældende Natura 2000-område. Vi vurderer på baggrund af afstanden og karakteren af projektet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området samt de arter og naturtyper som forekommer på udpegningsgrundlaget.

Bilag IV-arter

I Helsingør Kommune lever bilag IV-arterne spidssnudet frø, stor vandsalamander, springfrø, markfirben og flere arter af flagermus. Både arterne som individer og deres levesteder er strengt beskyttede. Der er vores vurdering at arealet ikke rummer egnede levesteder for markfirben.

Padde:

Der er ikke registreret padde i mosen. Vi vurderer, at den lille sø i mosen mod sydvest er for tilgroet og skygget til at være særligt egnet som yngle- og levested for padde. Tidsperioden for udførelsen af skrabet i mosen er sat fra 1. september til 1. marts, hvor padde typisk er i vinterdvale. Indgrebet udføres over en kort tidsperiode. Det er vores vurdering, at den del af mosen, hvor planteskrabet skal foretages, ikke er et oplagt overvintringssted for padderne på grund af den store afstand til det nærmeste egnede vandhul. Vi vurderer, at padderne ikke bliver påvirket af indgrebet, da padderne ikke vurderes at være knyttet til mosen på nuværende tidspunkt.

Flagermus:

På mosearealet står nogle store egetræer ved renden, og disse træer skal bevares. Ansøger vil fjerne træer i den østlige del af mosen på matriklen. Bevoksningen er ret ung og består primært af pil, så træerne er meget tynde og uegnet som levested for flagermus. Vi vurderer, at projektet ikke vil påvirke flagermus, da der er ingen flagermusegnede træer som skal fjernes fra mosearealet. Vi vurderer også, at den pågældende rydning er lille og derved vil indgrebet ikke forringe mosearealets potentiale som eventuel ledelinje eller fourageringsområde for flagermus i nærområdet.

Samlet set vurderer vi at dispensationen ikke vil påvirke nogen bilag IV-arter negativt, samt hverken beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for disse arter.

Kommuneplanen

Mosearealet er udpeget som "Økologiske forbindelser" i den gældende kommuneplan. I retningslinjerne står at der inden for de økologiske forbindelser skal eksisterende natur i form af levende hegn, diger, vandhuller, skov og lignende bevares, ligesom der ikke må foretages ændringer i form af anlæg og ændret arealanvendelse, som afskærer eller forringer områderne som både levested og spredningskorridor for dyr og planter. Vi vurderer, at projektet ikke er i strid med kommuneplanen, idet der er tale om et naturforbedrende tiltag som vil forbedre mosens naturtilstand.

Fredninger

Mosen er ikke omfattet af fredninger.

Bemærk

- Afgørelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet efter 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.
- Afgørelsen er truffet efter naturbeskyttelseslovens § 65, jf. § 2
- Dispensationen er omfattet af klageadgang og vi offentliggør tilladelsen på vores hjemmeside. Klagevejledningen ses nedenfor.
- Hvis I støder på spor af fortidsminder eller oldsager i forbindelse med oprensningen, skal arbejdet standses med det samme. I skal meddele fundet til det lokale arkæologiske museum Nordsjælland. Museet beslutter, hvornår I kan genoptage arbejdet.
- Denne dispensation fritager jer ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres af anden lovgivning.

Klagevejledning

Klageadgang

Klageadgangen er fastlagt i naturbeskyttelsesloven § 78. Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen på kommunens hjemmeside. Det vil sige fristen for at klage er til og med den **18. marts 2026**.

Eventuel klage skal indtastes i og sendes elektronisk via Klageportalen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du kan også nå Klageportalen fra Borger.dk eller Virk.dk. Du må ikke udnytte tilladelsen, før de 4 uger er gået. Hvis der bliver klaget, har klagen den virkning, at tilladelsen kun må udnyttes, hvis Klagenævnet bestemmer det.

Klageberettigede i forbindelse med dispensation fra naturbeskyttelsesloven

- Modtageren af afgørelsen

- Ejeren af ejendommen
- Offentlige myndigheder
- Nationalpark Kongernes Nordsjælland
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis formål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som varetager væsentlige rekreative interesser

Det er Klagenævnet, der bestemmer, om afsenderen er berettiget til at klage.

Til klageberettigede

Hvis Klagenævnet modtager en klage, kvitterer Nævnet for ansøgningen og ansøger får besked. Nævnet videresender også klagen til kommunen.

Kommunen har herefter 3 uger til at kommentere klagepunkterne og fremsende alle sagens dokumenter, så de kan indgå i Nævnets behandling af klagen. Klager og ansøger får kopi af kommunens bemærkninger til klagen. Klagegebyret er 900 kroner for privatpersoner og 1800 kroner for virksomheder og organisationer. Klagenævnet påbegynder ikke behandlingen, før gebyret er modtaget rettidigt. Oplysninger om klageadgang og gebyr finder du på Nævnets hjemmeside. Du får det indbetalte gebyr tilbage, hvis du får helt eller delvis medhold i klagen.

En eventuel retssag på baggrund af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder fra datoen for afgørelsen.

Kopi til orientering:

Danmarks Naturfredningsforening helsingoer@dn.dk og dn@dn.dk

Danmarks Ornitologiske Forening natur@dof.dk og helsingoer@dof.dk

Dansk Botanisk Forening nbu@botaniskforening.dk

Nationalpark Kongernes Nordsjælland knsj@danmarksnationalparker.dk

Museum Nordsjælland post@museumns.dk

Helsingør Kommunes Museer museerne@helsingor.dk

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø mail@sgav.dk

Med venlig hilsen

Louise Buur

[Skriv sikkert til Helsingør Kommune via digital post](#)

På helsingor.dk/databeskyttelse finder du oplysninger om, hvordan kommunen behandler personoplysninger samt kontaktoplysninger på vores databeskyttelsesrådgiver.